

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi
№ 314
2019 yil «   »

«Tasdiqlayman»
O'quvshribo'yichaprorektor
prof. Soliev A.A.
«   »   2019 yil

MATERIKLAR VA OKEANLAR
TABIIY GEOGRAFIYASI FANI
IShChI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi	100000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi	140000 – Tabiiy fanlar
Ta'lim yo'nalishi	5140600–Geografiya

Samarqand 2019

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Abdulqosimov A.A. - SamDU, «Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya» kafedrasini professori.
Fozilov A.S. - SamDU, «Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya» kafedrasini assistenti.

Taqrizchilar:

Mirakmalov M.M. - O'zMU «Tabiiy geografiya va geografiya o'qitish metodikasi kafedrasini mudiri, g.f.n., dotsent;
Nazarov X.T. - SamDU «Geografiya va Tabiiy resurslar kafedrasini mudiri, b.f.n., dotsent

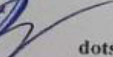
Fanning ishchi o'quv dasturi «Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya» kafedrasining 2019 yil "___" ___dagi "___"-son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

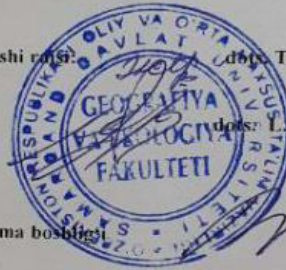
Kafedra mudiri: Kadirov M.A.

Fanning ishchi o'quv dasturi «Geografiya va ekologiya» fakultet kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2019 yil ___dagi ___-sonli bayonnoma).

Fakultet uslubiy kengashi raisi: dots. T.J. Jumaboyev

Fakultet dekani: dots. L.Z. Ibragimov

Kelishildi:
O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i: dots. B. Aliqulov

Kirish

Tabiatga inson ta'sirining yildan-yilga ortib borishi, o'z navbatida tabiat qonuniyatlarini chuqur bilishni, shuningdek, tabiat va uning resurslaridan tejab-tergab, oqilona foydalanishni talab etadi. Bu esa geografik bilimlarni chuqur bilishni, tabiatdan foydalanishda ularga amal qilishni taqazo etadi. Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi dunyo tabiati komplekslari va komponentlarining tarkib topishi va rivojlanishi qonuniyatlarini o'rganuvchi fandır. Ushbu fan talabalarga yer kurrasida ro'y beradigan tabiiy jarayon va hodisalarni, geografik tizimlar yoki ularni tashkil qilgan ayrim komponentlar orasidagi o'zaro aloqadorlik va ta'sirni, o'xshash va farq qiluvchi qonuniyatlarni o'rganish bo'yicha bilimlar beradi.

Jahon mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi iqtisodiy va sotsial geografianing ajralmas tarmog'i ekanligi. Uning asosiy maqsadi aholi va xo'jalikni butun jahonda va uning ayrim regionlarida, mamlakatlarida joylanish va rivojlanish qonuniyatlarini tadqiq etadi. Shu bilan birga, talabalar mazkur fanni o'qish jarayonida tabiat va jamiyat o'zaro aloqadorligi, ekologik muammolar, insoniyatning global muammolari va ularning yechimi masalalaridagi o'ziga xos geografik xususiyatlar hamda qonuniyatlar to'g'risida bilim va tasavvurlarga ega bo'lishlari kerak.

O'quv fanning maqsadi va vazifalari

Fani o'qitishdan maqsad – talabalarda materik va okeanlarning vujudga kelishi, rivojlanishi, tuzilishi, tarkibiy qismlari, reliefi, iqlimi, suvlari, tuproqlari, o'simliklari va hayvonot dunyosini, landshaftlar, tabiiy komplekslar hosil bo'lishida ro'y beradigan hodisalarga doir bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iboratdir.

Fanning vazifasi - talabalarga umumiy tabiiy geografik qonuniyatlar, sabab va oqibat bog'lanishi orqali materiklar va okeanlardagi voqea va hodisalarni kelib chiqishi xususiyatlari, rivojlanish tarixi va inson ta'sirida o'zgarishlarini o'rgatishdan iborat.

Fan bo'yicha talabalarning bilimiga, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

“Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi” o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

- materiklar va okeanlarning vujudga kelishi va rivojlanishi qonuniyatlarini ***bilishi kerak***;

- talaba geografik qobiqdagi qonuniyatlarni, quruqlik va okeanlarning o'zaro aloqadorligi, ta'siri va oqibatlarini, quyosh energiyasi tabiat rivojlanishining bosh omili ekanligi, materik va okeanlarning rivojlanish qonuniyatlarini to'g'ri tahlil qilish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak***;

- talaba muayyan xududlar tabiiy resurslarini baholash, tabiiy resurslarni ishlab chiqarishdagi o'rni, insoniyat farovonligiga ta'sirini tahlil qilish, geosistemalarning rivojlanishini bashorat qilish ***malakalariga ega bo'lishi kerak***.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi jahon geografiyasi fani tarkibidagi asosiy umumkasbiy fan sifatida 3-4 semestrlarda o'qitiladi. Dasturni amalga oshirish o'quv rejasida rejalashtirilgan matematik va tabiiy-ilmiy, umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Ushbu fan ilmiy-tadqiqot institutlariga, oliy, o'rta maxsus, umumta'lim tizimi muassasalariga, ishlab chiqarish va boshqaruv tashkilotlariga malakali geograf mutaxassislarni tayyorlashda muhim ahamiyatga ega bo'lgan bilimlar beradi. U asosiy umumkasbiy fani hisoblanib, yuqori malakali geograflar tayyorlash tizimining ajralmas bo'g'inidir.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasini o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallardan foydalaniladi. Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarda mos ravishdagi ilg'or pedagogik texnologiyalar qo'llaniladi.

**“Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi” fanidan
mashg'ulotlarning mavzular va soatlar
bo'yicha taqsimlanishi:
geografiya yo'nalishi**

T/R	Mavzular nomi	Jami soat	ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim
1.	Geografik qobiq rivojlanishining asosiy xususiyatlari va landshaftlarning umumiy tabaqalanishi	4	2	2	-
2.	Yer yuzasining shakllanishi va rivojlanishi	10	2	2	6
3.	Quruqlikdagi tabiat zonalari	16	2	6	8
4.	Materiklartabiiygeografiyasi. Yevrosiyo	48	12	18	18
5.	Afrika	32	8	10	14
6.	Shimoliy Amerika	28	8	10	10
7.	Janubiy Amerika	26	6	10	10
8.	Avstraliya	14	4	4	6
9.	Okeaniya	10	2	2	6
10.	Antarktida	12	2	4	4
11.	Okeanlar tabiiy geografiyasi	46	12	16	18
	JAMI	244	60	84	100

Asosiy qism

Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni

1-qism. Geografik qobiq rivojlanishining asosiy xususiyatlari va landshaftlarning umumiy tabaqalanishi

1-bob. Kirish. Geografik qobiq rivojlanishining asosiy xususiyatlari va landshaftlarning umumiy tabaqalanishi.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari: aqliyhujum.

Adabiyotlar: A1;A4; Q6; Q9.

2-bob. Yer yuzasining shakllanishi va rivojlanishi.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q6; Q8.

Quruqlikdagi tabiat zonalari.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q6; Q8

2-qism. Materiklar tabiiy geografiyasi.

3-bob. Yevrosiyo materigiga umumiy tavsif. Geologik tuzilishi va reliefi.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari: bumerang, aqliyhujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q6; Q8; Q9.

Yevrosiyoning iqlimi. Iqlim mintaqalari
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari: dialogikyondoshuv, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A2;A4; Q6; Q9; Q13

Yevrosiyoning ichki suvlari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari: bumerang, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A2;A3; Q6; Q8; Q9.

Yevrosiyoningtabiatzonalari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A2;A4; Q6; Q8; Q9.

Yevrosiyoningyirikregionaltabiiygeografiko'lkalari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:dialogikyondoshuv,aqliyhujum.
Adabiyotlar: A2;A3; Q6; Q9.

Afrika materigiga umumiy tavsif. Geologik tuzilishi va relesi.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q9

Afrikaning iqlimi va ichki suvlari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarikichik guruhlarda ishlash, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A2;A3; Q6; Q8; Q10.

Afrikaningtabiatzonalari, ularningtavsifi.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A2;A3;A4; Q6; Q8; Q11.

Yirikregionaltabiiygeografiko'lkalari
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:dialogikyondoshuv, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q15.

ShimoliyAmerikamaterigigaumumiyegeografikta'rif.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q9

Shimoliy Amerikaning iqlimi vaichkisuvlari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:dialogikyondoshuv,aqliyhujum.
Adabiyotlar: A2;A3; Q6; Q9.

Shimoliy Amerikaning tabiatzonalari.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q9

Yirikregionaltabiiygeografiko'lkalari
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q9

Janubiy Amerika materigiga umumiy tavsif.
Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalarimuammolita'lim, aqliyhujum.
Adabiyotlar: A1;A3;A4; Q7; Q8; Q9

Janubiy Amerikaning iqlimi vaichkisuvlari

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Janubiy Amerikaning tabiatzonalari.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Yirikregionaltabiiygeografiko'lkalari

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Avstraliyaga umumiy tavsif.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Avstraliya materigining tabiat zonalari va regional birliklari

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Okeaniya tabiatining asosiy xususiyatlari

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Antarktida materigiga umumiy tavsif

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Antarktida materigi iqliminingo'zigaxosxususiyatlari.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

3-qism.Okeanlar tabiiy geografiyasi

4-bob. Dunyo okeani tabiatining asosiy xususiyatlari.

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari: dialogikyondoshuv,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A5; Q7; Q9.

Tinch okeani **Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:** bumerang, aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Tinch okeani

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A1;A4; Q7; Q11.

Atlantika okeani

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Hind okeani

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

Shimoliy muz okeani

Qo'llaniladiganta'limtexnologiyalari:muammolita'lim,aqliyhujum.

Adabiyotlar: A2;A3; Q7; Q8.

**Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi fanidan ma'ruza uchun
TAQVIM ISH REJASI
2-kurs talabalari uchun**

№	M A V Z U L A R N O M I	Soat
1	Kirish. Geografik qobiq rivojlanishining asosiy xususiyatlari va landshaftlarning umumiy tabaqlanishi	2
2	Yer yuzasining shakllanishi va rivojlanishi.	2
3	Quruqlikdagi tabiat zonalari	2
4	Yevrosiyo materigiga umumiy tavsif. Geologik tuzilishi va reliefi.	4
5	Yevrosiyoning iqlimi. Iqlim mintaqalari	2
6	Yevrosiyoning ichki suvlari.	2
7	Yevrosiyoning tabiat zonalari.	2
8	Yevrosiyoning yirik regional tabiiy geografik o'lkalari.	2
9	Afrika materigiga umumiy tavsif. Geologik tuzilishi va reliefi.	2
10	Afrikaning iqlimi va ichki suvlari.	2
11	Afrikaning tabiat zonalari, ularning tavsifi.	2
12	Yirik regional tabiiy geografik o'lkalari	2
13	Shimoliy Amerika materigiga umumiy geografik ta'rif.	2
14	Shimoliy Amerikaning iqlimi va ichki suvlari.	2
15	Shimoliy Amerikaning tabiatzonalari.	2
16	Yirik regional tabiiy geografik o'lkalari	2
17	Janubiy Amerika materigiga umumiy tavsif. Geologik tuzilishi va reliefi.	2
18	Janubiy Amerikaning iqlimi va ichki suvlari	2
19	Janubiy Amerikaning tabiatzonalari. Yirik regional tabiiy geografik o'lkalari	2
20	Avstraliyaga umumiy tavsif.	2
21	Avstraliya materigining tabiat zonalari va regional birliklari	2
22	Okeaniya tabiatining asosiy xususiyatlari	2
23	Antarktida materigiga umumiy tavsif. Antarktida materigi iqlimining o'ziga xos xususiyatlari.	2
24	Dunyo okeani tabiatining asosiy xususiyatlari.	4
25	Tinch okeani	2
26	Atlantika okeani	2
27	Hind okeani	2
28	Shimoliy muz okeani	2
Jami:		60

Amaliymashg'ulotlarini tavsifiya etiladigan mavzulari

Har bir amaliy mashg'ulot, dastlab ishning maqsadini va mavzuga oid nazariy bilimlarni qisqacha yoritishdan boshlanadi. So'ng ishni bajarish uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar va qo'yilgan maqsadni amalga oshirish uchun talab qilingan vazifalar aniq belgilanib, ishni bajarish tartibi esa qo'yilgan vazifalar ketma-ketligiga asoslanadi. Barcha ishlar olingan natijalarning tahlili bilan yakunlanadi.

Amaliy mashg'ulotlarning mavzulari:

Yeryuzasini inson tomonidan o'zlashtirilishi va tabiiy landshaftlarning o'zgarishi (seminar)

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: zinama-zina, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A2; A3; Q8; Q13.

Geografik qobiqning tarkibi, tuzilishi va rivojlanish bosqichlari (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: KEYS, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1; A2; A3; Q8; Q13.

Yevrosiyo materigining geologik tuzulishi va rel'efi (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Yevrosiyo materigining rel'ef elementlarini yozuvsiz kartaga tushirish
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: ajurli arra, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q15.

Yevrosiyo materigining iqlimi va ichki suvlari (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: KEYS, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13; Q15.

Yevrosiyo materigining daryo va ko'llarini yozuvsiz kartaga tushirish
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Yevrosiyo materigining tabiat zonalari (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Yevrosiyo materigining orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q14; Q15.

Afrika materigining geologik tuzulishi va rel'efi (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: dialogik yondoshuv, muammoli ta'lim,
Adabiyotlar: A1;A2; Q14; Q15.

Afrika materigining asosiy re'lef elementlarini yozuvsiz kartaga tushirish
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Afrika materigi iqlimini shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar va ichki suvlari (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: KEYS, muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13; Q15.

Afrika materigining tabiat zonalari (seminar)
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q6; Q15.

Afrika materigining ichki suvlari va orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, KEYS, aqliy hujum.
Adabiyotlar: A1;A2; Q7; Q14.

Shimoliy Amerikaning geologic tuzilishi va re'lefi (seminar).
Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Shimoliy Amerikaning iqlim mintaqalariga tavsif (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

SHimoliy Amerikaning orol va yarim orollari yozuvsiz kartaga tushirish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Shimoliy Amerikaning daryo va ko'llarini yozuvsiz kartaga tushirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: bumerang, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q15.

Janubiy Amerikaning geologic tuzilishi va re'lefi (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Janubiy Amerikaning iqlim mintaqalarini yozuvsiz kartaga tushirish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Janubiy Amerikaning ko'llari va dayolarini yozuvsiz kartaga tushirish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Janubiy Amerikaning iqlimi va ichki suvlari (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Janubiy Amerikaning tabiat zonalari (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Avstraliya materigiga umumiy geografik tavsif (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Avstraliyaning iqlim va tabiat zonalari kartasini chizish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Okeaniya orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Antarktida materigiga umumiy geografik ta'rifi (seminar).

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13

Dunyo okeani va qismlarini tabiiy geografik xususiyatlari (seminar)

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Dunyo okeani okeanining dengizlari, qo'ltiqlari, bo'g'izlarini yozuvsiz kartaga tushirish

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: qor bo'roni, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A3; Q8.

Dunyo okeani tabiat mintaqalari (seminar)

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: FSMU, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q13.

Dunyo okeanining asosiy rel'ef shakillarini yozuvsiz kartaga tushirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Zinama-zina, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q10.

Dunyo okeani suvining asosiy xususiyatlari va suvning harakatlari (seminar)

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: Zinama-zina, muammoli ta'lim, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A3; Q8; Q15.

Dunyo okeani oqimlarini yozuvsiz kartaga tushirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: muammoli ta'lim, KEYS, aqliy hujum.

Adabiyotlar: A1;A2; Q8; Q14.

Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi fanidan amaliy mashg'ulot uchun

TAQVIM ISH REJASI

2-kurs talabalari uchun

№	MAVZULARNOMI	Soat
1	Kirish. Geografik qobiq rivojlanishining asosiy xususiyatlari va landshaftlarning umumiy tabaqalanishiyu (seminar).	2
2	Yer yuzasining shakllanishi va rivojlanishi. (seminar).	2
3	Quruqlikdagi tabiat zonalari. (seminar).	2
4	Quruqlikdagi tabiat zonalari kontur kartaga tushirish.	4
5	Yevrosiyo materigining geologik tuzulishi va rel'efi (seminar)	2
6	Yevrosiyo materigining rel'ef elementlarini yozuvsiz kartaga tushirish	2
7	Yevrosiyo materigining iqlimi va ichki suvlari (seminar)	4
8	Yevrosiyo materigining daryo va ko'llarini kontur kartaga tushirish	4
9	Yevrosiyo materigining tabiat zonalari (seminar)	2
10	Yevrosiyo materigining orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.	4
11	Afrika materigining geologik tuzulishi va rel'efi (seminar)	2
12	Afrika materigining asosiy rel'ef elementlarini kontur kartaga tushirish	2
13	Afrika materigi iqlimini shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar va ichki suvlari (seminar)	2
14	Afrika materigining tabiat zonalari (seminar)	2
15	Afrika materigining ichki suvlari va orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.	2
16	Shimoliy Amerikaning geologik tuzulishi va rel'efi (seminar).	2
17	Shimoliy Amerikaning iqlim mintaqalariga tavsif (seminar).	2
18	SHimoliy Amerikaning orol va yarim orolari yozuvsiz kartaga tushirish	2

19	Shimoliy Amerikaning daryo va ko‘llarini yozuvsiz kartaga tushirish.	2
20	Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari (seminar).	2
21	Janubiy Amerikaning geologic tuzilishi va re‘lfi (seminar).	2
22	Janubiy Amerikaning iqlim mintaqalarini, ko‘llari va dayolarini yozuvsiz kartaga tushirish	4
23	Janubiy Amerikaning iqlimi va ichki suvlari (seminar).	2
24	Janubiy Amerikaning tabiat zonalari (seminar).	2
26	Avstraliya materigiga umumiy geografik tavsif (seminar).	2
27	Avstraliyaning iqlim va tabiat zonalari kartasini chizish.	2
28	Okeaniya orollarini yozuvsiz kartaga tushirish.	2
29	Antarktida materigiga umumiy geografik ta‘rifi (seminar).	4
30	Dunyo okeani va qismlarini tabiiy geografik xususiyatlari (seminar)	2
31	Dunyo okeanining dengizlari, qo‘ltiqlari, bo‘g‘izlarini yozuvsiz kartaga tushirish	4
32	Dunyo okeani tabiat zonalari (seminar)	2
33	Dunyo okeanining asosiy rel‘ef shakillarini yozuvsiz kartaga tushirish.	2
34	Dunyo okeani suvining asosiy xususiyatlari va suvning harakatlari (seminar)	2
35	Dunyo okeani oqimlarini yozuvsiz kartaga tushirish.	4
	Jami	84

Kurs ishining namunaviy mavzulari

Kurs loyihasining maqsadi talabalarni mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantirish, olgan nazariy bilimlarini qo‘llashda amaliy ko‘nikmalar hosil qilish va bunda zamonaviy texnologiyalarni qo‘llash ko‘nikmalarini hosil qilishdir. Kurs loyihasining mavzulari umumiy talabalar sonidan 20-30 % ko‘proq va oldindan tayyorlanadi.

Kurs loyihasining taxminiy mavzulari:

1. Geografik qobiqning asosiy qonuniyatlari.
2. Quyosh energiyasi va iqlim mintaqalari.
3. Yer tabiatining shakllanishiga ritmiklik, sikliklik, davriylik hodisalarining ta‘siri..
4. Dunyo okeani.
5. Tinch okean tabiati va asosiy ekologik muammolari.
6. Atlantika okeani tabiati.
7. Shimoliy Muz okeani.
8. Hind okeniga umumiy ta‘rif.
9. Yevrosiyo materigining shakllanish tarixi, geologik tuzilishi, tektonikasi, reliefi va foydali qazilmalari.
10. Yevrosiyo iqlimi va ichki suvlari.
11. YEvropaninggeologik tuzilishi, tektonikasi, reliefi va foydali qazilmalari
12. YEvropaning iqlimi, uni shakllanishiga ta‘sir etuvchi omillar va ichki suvlari.
13. Osiyoning geologik tuzilishi, tektonikasi, reliefi va foydali qazilmalari.
14. Osiyoning iqlimi va ichki suvlari.
15. Osiyoning geografik mintaqalari va tabiat zonalari.
16. Shimoliy Amerikaga umumiy ta‘rif.
17. Shimoliy Amerikaning iqlim mintaqalari va tabiat zonalari.
18. Afrika tabiatini o‘rganishning asosiy bosqichlari.
19. Afrikaning iqlimi va ichki suvlari.
20. Afrikaning tuproqlari, o‘simliklari va hayvonot dunyosi.
21. Janubiy Amerikaning o‘ziga xos xususiyatlari va materik tabiatini o‘rganishning asosiy bosqichlari
22. Janubiy Amerikaning geologik tuzilishi, tektonikasi, reliefi va foydali qazilmalari.
23. Janubiy Amerikaning asosiy tuproqlari, o‘simliklari va hayvonot dunyosi.

24. Janubiy Amerikaning asosiy tabiiy geografik o'lkalari.
25. Avstraliyaning kashf etilish tarixi.
26. Avstraliyaning geologik tuzilishi, tektonikasi, reliefi va foydali qazilmalari.
27. Avstraliyaning iqlimi, iqlim mintaqalari va tabiat zonalari.
28. Okeaniyaga umumiy ta'rif.
29. Antarktida glyatsiomorfologiyasi va muz osti reliefi.
30. Antarktida iqlimi va organik dunyosi

Mustaqil ish

Mustaqil ishni tayyorlashda "Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi" fanining xususiyatlarini hisobga olgan holda talabaga quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- *darслиk va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;*
- tarqatma materiallardan foydalangan holda fanning ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi va nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- maxsus adabiyotlardan foydalangan holda, fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi geofizik qurilmalar, texnikalar va apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish;
- fanning talabaning o'quv-ilmiiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan bo'limlarini va mavzularini chuqur o'rganish.

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarilish muddati	Hajmi (soatda)
1	Dunyo okeanning gidrografik xususiyatlari jadvalini tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
2	Tinch okeanning gidrografik xususiyatlari jadvalini tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
3	Atlantika okeanning gidrografik xususiyatlari jadvalini tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
4	Hind okeanning gidrografik xususiyatlari jadvalini tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
5	Shimoliy Muz okeanining gidrografik xususiyatlari jadvalini tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
6	Yevrosiyo har bir tabiiy geografik o'lkasining umumiy ta'rifi.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
7	Yevrosiyo materigi asosiy shaharlari iqlimining xususiyatlarini ko'rsatuvchi jadvalni tuzish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
8	Afrikaning tabiiy, iqlim, iqlim mintaqalari va tabiat zonalari kartalarini tahlil qilish	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni	reja asosida	8

		bajarish		
9	Asosiy shaharlar iqlimiy ko'rsatkichlari grafigini tuzish	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
10	Shimoliy Amerikaning tabiiy, iqlim, tabiat zonalari, tuproq kartalari asosida kompleks ta'rif berish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	8
11	Janubiy Amerika materiklarining tabiiy, iqlim, iqlim mintaqalari va tabiat zonalari kartalarini tahlil qilish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
12	Avstraliyaning tabiiy, iqlim, iqlim mintaqalari va tabiat zonalari kartalarini tahlil qilish.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
13	Antarktida tabiatining Yer shari iqlimiga ta'siri.	Adabiyotlardan konspekt qilish. Individual topshiriqlarni bajarish	reja asosida	6
				100

Dasturning informatsion-uslubiy ta'minoti

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy usullari, yangi pedagogik va axborot texnologiyalari qo'llanilishi nazarda tutilgan. Dasturdagi barcha ma'ruza mavzularini o'tishda ta'limning zamonaviy usullaridan keng foydalanish, o'quv jarayonini yangi pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etish samarali natija beradi. Bu borada zamonaviy pedagogik texnologiyaning "Bumerang", "Yolpig'ich", "Aqliy xujum", "Masofaviy ta'lim", "Klaster" hamda "Muammoli ta'lim" texnologiyasining "Munozarali dars" kabi usullarini qo'llash o'rinlidir. Shuningdek, amaliy mashg'ulotlar jarayonida fanga tegishli bo'lgan maxsus qurilmalar, jadvallar, chizmalar va slaydlardan foydalanish nazarda tutiladi.

"Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi" fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezon.

"Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi" fani bo'yicha reyting jadvallari, nazorat turi, shakli, soni hamda har bir nazoratga ajratilgan maksimal ball, shuningdek joriy va oraliq nazoratlarining saralash ballari haqidagi ma'lumotlar fan bo'yicha birinchi mashg'ulotda talabalarga e'lon qilinadi. Fan bo'yicha talabalarining bilim saviyasi va o'zlashtirish darajasining Davlat ta'lim standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun quyidagi nazorat turlari o'tkaziladi:

joriy nazorat (JN) – talabaning fan mavzulari bo'yicha bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda amaliy mashg'ulotlarda og'zaki

so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollektivium, uy vazifalarini tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin;

oraliq nazorat (ON) – semestr davomida o'quv dasturining tegishli (fanlarning bir necha mavzularini o'z ichiga olgan) bo'limi tugallangandan keyin talabaning nazariy bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Oraliq nazorat bir semestrda ikki marta o'tkaziladi va shakli (yozma, og'zaki, test va hokazo) o'quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi;

yakuniy nazorat (YAN) – semestr yakunida muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni talabalar tomonidan o'zlashtirish darajasini baholash usuli. Yakuniy nazorat asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan "Yozma ish" shaklida o'tkaziladi.

ON o'tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, ON natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda ON qayta o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi rahbarining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida YAN ni o'tkazish jarayoni muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, YAN natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda YAN qayta o'tkaziladi.

Talabaning bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi asosida talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi ballar orqali ifodalanadi. «**Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi**» fani bo'yicha talabalarning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 100 ballik tizimda baholanadi. Ushbu 100 ball baholash turlari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi: Ya.N.-30 ball, qolgan 70 ball esa J.N.-35 ball va O.N.-35 ball qilib taqsimlanadi.

Ball	Baho	Talabalarning bilim darajasi
86-100	A'lo	Xulosa va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish. Mustaqil mushohada yurita olish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
71-85	Yaxshi	Mustaqil mushohada qilish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
55-70	Qoniqarli	Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
0-54	Qoniqarsiz	Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik. Bilmaslik

Fan bo'yicha saralash bali 55 ballni tashkil etadi. Talabaning saralash balidan past bo'lgan o'zlashtirishi reyting daftarchasida qayd etilmaydi. Talabalarning o'quv fani bo'yicha mustaqil ishi joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida tegishli topshiriqlarni bajarishi va unga ajratilgan ballardan kelib chiqqan holda baholanadi.

Talabaning fan bo'yicha reytingi quyidagicha aniqlanadi: $R = \frac{v * o}{100}$

bu yerda: V- semestrda fanga ajratilgan umumiy o'quv yuklamasi (soatlarda); O' -fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi (ballarda).

Fan bo'yicha joriy va oraliq nazoratlarga ajratilgan umumiy ballning 55 foizi saralash ball hisoblanib, ushbu foizdan kam ball to'plagan talaba yakuniy nazoratga kiritilmaydi.

Joriy JN va oraliq ON turlari bo'yicha 55ball va undan yuqori ballni to'plagan talaba fanni o'zlashtirgan deb hisoblanadi va ushbu fan bo'yicha yakuniy nazoratga kirmasligiga yo'l qo'yiladi.

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq to'plagan ballari yig'indisiga teng.

ON va YAN turlari kalendar tematik rejaga muvofiq dekanat tomonidan tuzilgan reyting nazorat jadvallari asosida o'tkaziladi. YAN semestrning oxirgi 2 haftasi mobaynida o'tkaziladi.

JN va ON nazoratlarda saralash balidan kam ball to'plagan va uzrli sabablarga ko'ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun, navbatdagi shu nazorat turigacha, so'nggi joriy va oraliq nazoratlar uchun esa yakuniy nazoratgacha bo'lgan muddat beriladi.

Talabaning semestrda JN va ON turlari bo'yicha to'plagan ballari ushbu nazorat turlari umumiy balining 55 foizidan kam bo'lsa yoki semestr yakuniy joriy, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo'yicha to'plagan ballari yig'indisi 55 balidan kam bo'lsa, u akademik qarzdor deb hisoblanadi.

Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, fan bo'yicha nazorat turi natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimnomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.

Apellyatsiya komissiyasi talabalarning arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi.

Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra mudiri, o'quv-uslubiy boshqarma hamda ichki nazorat va monitoring bo'limi tomonidan nazorat qilinadi.

Talabalar ON dan to'playdigan ballarning namunaviy mezonlari

№	Ko'rsatkichlar	ON ballari		
		Maksimal	1-ON	2-ON
1	Darslarga qatnashganlik darajasi. Ma'ruza darslaridagi faolligi, konspekt daftarlarining yuritilishi va to'liqligi	15	07	08
2	Talabalarning mustaqil ta'lim topshiriqlarini o'z vaqtida va sifatli bajarishi va o'zlashtirish.	10	05	05
3	Og'zaki savol-javoblar, kollokvium va boshqa nazorat turlari natijalari bo'yicha	10	05	05
Jami ON ballari		35	17	18

Talabalar JN dan to'playdigan ballarning namunaviy mezonlari

№	Ko'rsatkichlar	JN ballari		
		Maksimal	1-JN	2-JN
1	Darslarga qatnashganlik va o'zlashtirishi darajasi. Amaliy mashg'ulotlardagi faolligi, amaliy mashg'ulot daftarlarining yuritilishi va holati	15	07	08
2	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi. Mavzular bo'yicha uy vazifalarini bajarilish va o'zlashtirishi darajasi.	10	05	05
3	Yozma nazorat ishi yoki test savollariga berilgan javoblar	10	05	05
Jami JN ballari		35	17	18

Yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida belgilangan bo'lsa, u holda yakuniy nazorat 30 ballik "Yozma ish" variantlari asosida o'tkaziladi. Agar yakuniy nazorat markazlashgan test asosida tashkil etilgan bo'lib fan bo'yicha yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida belgilangan bo'lsa, u holda yakuniy nazorat quyidagi jadval asosida amalga oshiriladi

№	Ko'rsatkichlar	YAN ballari	
		Maksimal	O'zgarish oralig'i
1	Fan bo'yicha yakuniy yozma ish nazorati	6	0-6
2	Fan bo'yicha yakuniy test nazorati	24	0-24
Jami		30	0-30

Yakuniy nazoratda “Yozma ish”larni baholash mezonlari

Yakuniy nazorat “Yozma ish” shaklida amalga oshirilganda, sinov ko‘p variantli usulda o‘tkaziladi. Har bir variant 2 ta nazariy savol va 4 ta amaliy topshiriqdan iborat. Nazariy savollar fan bo‘yicha tayanch so‘z va iboralar asosida tuzilgan bo‘lib, fanning barcha mavzularini o‘z ichiga qamrab olgan.

Har bir nazariy savolga yozilgan javoblar bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichi 0-3 ball oralig‘ida baholanadi. Amaliy topshiriq esa 0-6 ball oralig‘ida baholanadi. Talaba maksimal 30 ball to‘plashi mumkin.

Yozma sinov bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichini aniqlash uchun variantda berilgan savollarning har biri uchun yozilgan javoblarga qo‘yilgan o‘zlashtirish ballari qo‘shiladi va yig‘indi talabning yakuniy nazorat bo‘yicha o‘zlashtirish bali hisoblanadi.

«Materiklarvaokeanlartabiiygeografiyasi» fani bo‘yicha reyting nazoratlari grafigi

Ta‘lim yo‘nalishi: geografiya, 2-kurs, 1-semestr

Umumiy o‘quv soati: -124 soat, ma‘ruza - 30 soat, amaliy mashg‘ulot - 42 soat, mustaqil ish - 50 soat

Ishchi o‘quv dasturidagi mavzular tartib raqami (qo‘shimcha topshiriq mazmuni)	Umumiy soat					Baholash turi	Nazorat shakli	Bali		Muddati (hafta)
	Ma‘ruza	Amaliy mashg‘ulot	Seminar mashg‘uloti	Mustaqil ish	Jami			mak. ball	min. ball	
1-10 1-12	30	42		50	124	JB	Kundaliknazorat, davomat, nazoratishi, uyishi	35,0		Reja asosida
1-10 1-12	30	42		50	124	ON	yozma	35,0		Jadval bo‘yicha
1-10 1-12	30	42		50	124	JN+ON		70.0	30.0	
Jami	30	42		50	124	YAB	yozma	30		Jadval bo‘yicha

«Materiklarvaokeanlartabiiygeografiyasi» fani bo‘yicha reyting nazoratlari grafigi

Ta‘lim yo‘nalishi: geografiya, 2-kurs, 2-semestr

Umumiy o‘quv soati: -124soat, ma‘ruza - 30 soat, amaliy mashg‘ulot - 42 soat, mustaqil ish - 50 soat

Ishchi o‘quv dasturidagi mavzular tartib raqami (qo‘shimcha topshiriq mazmuni)	Umumiy soat					Baholash turi	Nazorat shakli	Bali		Muddati (hafta)
	Ma‘ruza	Amaliy mashg‘ulot	Seminar mashg‘uloti	Mustaqil ish	Jami			mak. ball	min. ball	
1-12 1-14	30	42		50	124	JB	Kundaliknazorat, davomat, nazoratishi, uyishi	35,0		Reja asosida

1-12 1-14	30	42		50	124	ON	yozma	35,0		Jadval bo'yicha
1-12 1-14	30	42		50	124	JN+ON		70.0	39.0	
Jami	30	42		50	124	YaB	yozma	30		Jadval bo'yicha

**Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalari
ro'yxati**

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar:

1. Aleksandrovskaya N.V., Yeramov R.A. va boshqalar. Dunyo qit'alari tabiiy geografiyasi. – T., 1967.
2. Vlasova T.V. Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi. -T., 1985. I, II jild.
3. Vlasova T.V. Fizicheskaya geografiya materikov i okeanov. -M., Prosvesheniye, 1986.
4. Yermakov Yu.G., Ignatev G.M. i dr. Fizicheskaya geografiya materikov i okeanov. -M., Visshaya shkola, 1988 g.
5. Fizicheskaya geografiya mirovogo okeanov.-M., Izd-vo Moskovskogo Universiteta,1998 g.

Qo'shimcha adabiyotlar:

6. Kalesnik S.V. Obshchiye geograficheskiye zakonomernosti Zemli. -M., Misl, 1970 g.
7. Leontev O.K. Fizicheskaya geografiya mirovogo okeanov.- M., 1982.
8. Maliy atlas mira. -M., 2000.
9. Nikolayev V.A. Landshafti aziatskix stepy. -M.: "Universitet", 1999.
10. Goudie A. Physische Geographie. –Munxen: «Westerman», 1997
11. Gograpfieg' Physische Geographieg'. –Bonn: «Cornelsen», 1989.
12. Bradschaw M. World regional geographfi. –Boston: «Mc Graw – Hill», 2000.
13. www.unep orq BMTning atrof-muxit bo'yicha dasturi.
14. www.geogr.msu.ru.GtjSiteg'depts geom.html
15. www.MGPU.rug'materials.GEOGRAPH.geologia_s_osnova

